न मां माधव वैधव्यं नार्थनाशो न वैरता । तथा शोकाय दहति यथा पुत्त्रैर्व्विना भवः
याऽहं गाण्डीवधन्वानं सर्व्वशस्त्रभृतां वरं । धनञ्जयं न पश्यामि का शान्तिर्हृदयस्य मे ।
इतश्चतुर्द्दशं वर्षं यन्नापश्यं युधिष्ठिरं । धनञ्जयञ्च गोविन्द यमौ तञ्च वृकोदरं । २२००
जीवनाशं प्रनष्टानां श्राद्धं कुर्व्वन्ति मानवाः । अर्थतस्ते मम मृतास्तेषाञ्चाहं जनार्द्दन ।
ब्रूया माधव राजानं धर्म्मात्मानं युधिष्ठिरं । भूयांस्ते हीयते धर्म्मो मा पुत्त्रक वृथा कृथाः ।
पराश्रया वासुदेव या जीवति धिगस्तु तां । वृत्तेः कार्प्पण्यलब्धाया अप्रतिष्ठैव ज्यायसी ।
अथो धनञ्जयं ब्रूया नित्योद्युक्तं वृकोदरं । यदर्थं क्षत्त्रिया सूते तस्य कालोऽयमागतः ।
अस्मिंश्चेदागते काले मिथ्या चातिक्रमिष्यति । लोकसम्भाविताः सन्तः सुनृशंसं करिष्यथ । २२०५
नृशंसेन च वो युक्तास्त्यजेयं शाश्वतीः समाः । काले हि समनुप्राप्ते त्यक्तव्यमपि जीवनं ।
माद्रीपुत्त्रौ च वक्तव्यौ क्षत्त्रधर्म्मरतौ सदा । विक्रमेणार्ज्जितान् भोगान् वृणीतं जीविताद्‌पि ।
विक्रमाधिगता ह्यर्थाः क्षत्त्रधर्म्मेण जीवतः । मनो मनुष्यस्य सदा प्रीणन्ति पुरुषोत्तम ।
गत्वा ब्रूहि महाबाहो सर्व्वशस्त्रभृताम्वरं । अर्ज्जुनं पाण्डवं वीरं द्रौपद्याः पदवीश्वर ।
विदितौ हि तवात्यन्तं संक्रुद्धौ तौ यथाऽन्तकौ । भीमार्ज्जुनौ नयेतां हि देवानपि परां गतिं । २२१०
तयोश्चैतदवज्ञानं यत् सा कृष्णा सभां गता । दुःशासनश्च कर्णश्च परुषाण्यभ्यभाषतां ।
दुर्य्योधनो भीमसेनमभ्यगच्छन्मनस्विनं । पश्यतां कुरुमुख्यानां तस्य द्रक्ष्यति तत् फलं ।
न हि वैरं समासाद्य प्रशाम्यति वृकोदरः । अचिरादपि भीमस्य न हि वैरं प्रशाम्यति ।
यावदन्तं न नयति शात्त्रवाच्छत्त्रुकर्षणः । न दुःखं राज्यहरणं न च द्यूते पराजयः ।
प्रव्राजनन्तु पुत्त्राणां न मे तद्दुःखकारणं । यत्तु सा वृहती श्यामा एकवस्त्रा सभां गता । २२१५
अशृणोत् परुषा वाचः किन्नु दुःखतरं ततः । स्त्रीधर्म्मिणी वरारोहा क्षत्त्रधर्म्मरता सदा ।
नाभ्यगच्छत्तदा नाथं कृष्णा नाथवती सती । यस्या मम सपुत्त्रायास्त्वं नाथो मधुसूदन ।
रामश्च बलिनां श्रेष्ठः प्रद्युम्नश्च महारथः । साऽहमेवं विधं दुःखं सहेयं पुरुषोत्तम ।
भीमे जीवति दुर्द्धर्षे विजये चापलायिनि ।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ तत आश्वासयामास पुत्त्राधिभिरभिप्लुतां । पितृष्वसारं शोचन्तीं शौरिः पार्थसखः पृथां । २२२०

॥ वासुदेव उवाच ॥ का तु सीमन्तिनी त्वादृक् लोकेष्वस्ति पितृष्वसः । शूरस्य राज्ञो दुहिता आजमीढकुलं गता ।
महाकुलीना भवती ह्रदात्ह्रदमिवागता । ईश्वरी सर्व्वकल्याणी भर्त्रा परमपूजिता ।
वीरसूर्व्वीरपत्नी त्वं सर्व्वैः समुदिता गुणैः । सुखदुःखे महाप्राज्ञे त्वादृशी सोढुमर्हति ।
निद्रा तन्द्री क्रोधहर्षौ क्षुत्पिपासे हिमातपौ । एतानि पार्था निर्ज्जित्य नित्यं वीरसुखे रताः ।
त्यक्तग्रामसुखाः पार्था नित्यं वीरसुखप्रियाः । न ते स्वल्पेन तुष्येयुर्महोत्साहा महाबलाः । २२२५
अन्तं धीरा निषेवन्ते मध्यं ग्राम्यसुखप्रियाः । उत्तमांश्च परिक्लेशान् भोगांश्चातीव मानुषान् ।
अन्तेषु रेमिरे धीरा न ते मध्येषु रेमिरे । अन्तःप्राप्तिं सुखामाहुर्दुःखमन्तरमेतयोः ।